

Sl.No. **2723**

11(G)

(MARCH, 2020)
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80]

સૂચનાઓ :

- 1) સ્પષ્ટ વંચાય તેલું હસ્તલેખન જળવલું.
- 2) આ પશ્ચપત્રમાં ચાર વિભાગ A, B, C અને D તથા 1 થી 39 પ્રશ્નો છે.
- 3) બધા ૭ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.
- 4) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) સૂચના પ્રમાણો આકૃતિઓ સ્વચ્છ, સ્પષ્ટ અને પ્રમાણસર દોરવી.
- 6) નવો વિભાગ નવા ખાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ફરજમાં લખવા.

વિભાગ - A

નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 1 થી 16 ના માઝા મુજબ જવાબ આપો.

(દરેક સાચા વિધાનનો 1 ગુણ)

[16]

આપેલા વિધાનો સાચા બને તે રીતે ખાલી જગ્યા પૂરો.

- 1) 10 pH વાળા જલીય દ્રાવણ કરતાં 8 pH વાળું જલીય દ્રાવણ ગણું ઓછું બેઝિક હશે. [1]
- 2) મેટાલો કૂલરિન્સિમાં કાર્બન પરમાણું હોય છે. [1]
- 3) એમોનાઈટ્સ, ટ્રાયલોબાઈટ્સ અને ડાયનોસોરની ઉંમર પદ્ધતિથી નક્કી કરવામાં આવે છે. [1]
- 4) એક અરીસાની વક્તાત્રિજ્યા 10 cm છે. તો તેની કેન્દ્રલંબાઈcm થશે. [1]

નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

- 5) કાર્બન નેનોબિસમાં ફૂલરિન અને નેનોટ્યૂબ એમ બંનેનાં મિશ્ર ગુણધર્મો ધરાવે છે. [1]
- 6) સંયુક્ત માર્કેટ્સ્કોપમાં વસ્તુકાચની કેન્દ્રલંબાઈ વધારે અને નેત્રકાચની કેન્દ્રલંબાઈ ઓછી હોય છે. [1]
- 7) હવાનાં બારીક કણો ભૂરા રંગનાં પ્રકાશનું લાલ રંગનાં પ્રકાશ કરતાં વધુ પ્રકીર્ણન કરે છે. [1]

આપેલા બહુવિકલ્પી જવાબવાળા પ્રશ્નો માટે સાચા વિકલ્પનો ફ઱્ફ અને જવાબ લખો.

- 8) તાજેતરમાં નીચેનામાંથી ક્યા દેશો ચંદ્રયાન -2 નો પ્રયોગ કર્યો. [1]
- (A) અમેરિકા (B) ભારત
(C) ફાન્સ (D) ચીન
- 9) લાલ, વાદળી અને લીલો મૂળ રંગોનું મિશ્રણ કરવાથી કયો પરિણામી રંગ મળે છે. [1]
- (A) મર્ઝન (B) મોરપીછ
(C) પીળો (D) સફેદ
- 10) જ્યારે પુષ્પમાં પુકેસર અને સ્ત્રી કેસર બંને હાજર હોય તેવા પુષ્પને કેવું પુષ્પ કહે છે? [1]
- (A) નરપુષ્પ (B) માદા પુષ્પ
(C) એકલિંગી પુષ્પ (D) ઉલથ ટિંગી પુષ્પ
- 11) આપેલા બે વિભાગોને સાચી રીતે જોડતો વિકલ્પ પસંદ કરો. [1]

ઉત્કાંતિનાં પુરાવા	ઉદાહરણ
(i) સમમૂલક અંગો	(a) વિવિધ દેખાવવાળી શાકભાજુ
(ii) કાર્ય સંદર્શ અંગો	(b) ઢેડકો અને ગરોળીનાં ઉપાંગો
(iii) તબક્કાવાર ઉત્કાંતિ	(c) ચામાચીડીયા અને પણીની પાંખ

- (A) (i)-(a), (ii)-(b), (iii)-(c) (B) (i)-(c), (ii)-(b), (iii)-(a)
(C) (i)-(b), (ii)-(c), (iii)-(a) (D) (i)-(b), (ii)-(a), (iii)-(c)

આપેલા પ્રક્રિયા માઝા મુજબ જવાબ આપો.

12) પલ્સાર એટલે શું? [1]

13) ચલિત અવરોધની સંજ્ઞા જણાવો? [1]

14) વનમોર, ધોરાડ, ખડમોર, ચિલોત્રો વગેરે વન્ય પ્રાણીઓ છે. તેમની નોંધ કર્દ બુકમાં કરવામાં આવે છે. [1]

15) $C_n H_{2n}$, $C_n H_{2n-2}$, $C_n H_{2n+2}$ માંથી આલ્કાઈન શ્રેણીનું સામાન્ય સૂત્ર કર્યું છે? [1]

16) $O_2 \rightarrow O + O$
 $O_2 + O \rightarrow O_3$
આ પ્રક્રિયાને કર્દ પ્રક્રિયા કહે છે. [1]

વિભાગ - B

નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 17 થી 26 ના આશરે 40 થી 50 શબ્દોમાં માઝા મુજબ ઉત્તર લખો.
(પ્રત્યેક સાચા જવાબના 2 ગુણ)

[20]

17) કાર્બન નેનોટ્યુબનાં વિદ્યુતકીય અને ઉખ્ખીય ગુણધર્મો સમજાવો. [2]

18) અંતઃસ્ત્રાવોની કોઈપણ ચાર અસરો સમજાવો. [2]

19) ભારતે અવકાશમાં મૂકેલ કોઈપણ ચાર ઉપગ્રહોનાં નામ અને ઉપયોગ જણાવો. [2]

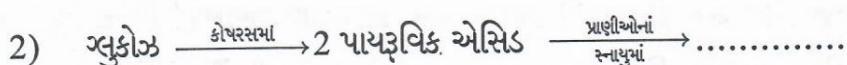
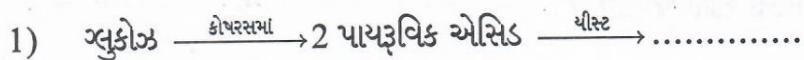
અથવા

19) દિવસે દેખાતાં તારાનું વર્ણન કરો.

20) મનુષ્યમાં O₂ અને CO₂ નાં આપ-લેની કિયાવિધિ સમજાવો. [2]

અથવા

20) નીચેનાં સમીકરણોમાં ખાલી જગ્યાની પૂર્તિ કરો.

21) પાનકૂટીમાં પ્રજનન સમજાવો. [2]

22) “ઉર્જાનું સંરક્ષણ કરવું એ આપણી નૈતિક ફરજ છે.” – ઉપાયો જણાવો. [2]

23) વિધુત ઉર્જાનો વ્યવહારિક એકમ લખો. અને જૂલ સાથેનો સંબંધ તારવો. [2]

અથવા

23) પ્રાણવનાં બેડ્રૂભમાં શોર્ટ સર્કિટથી બલ્બ બંધ થઈ જય છે. તેમ છતાં ઘરની તમામ લાઈટો ચાલું રહે છે.
– કરણું આપો.

24) ચુંબકીય ક્ષેત્ર રેખાઓની ચાર લાક્ષણિકતાઓ લખો. [2]

25) “સ્વચ્છતા ત્યાં પ્રભુતા” સૂત્રને સાર્થક કરવા માટેનાં ઉપાયો જણાવો. [2]

26) ડાય હાઇડ્રોજન વાયુનું ઔદ્ઘોગિક ઉત્પાદન માટેનાં સમીકરણો આપો. [2]

અથવા

26) સલ્ફિયુરિક એસિડનાં ઉપયોગો લખો.

વિભાગ - C

નીચે આપેલા પ્રક્રિયા નં. 27 થી 34 ના આશરે 60 થી 80 શબ્દોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.
(પ્રત્યેક સાચા જવાબના 3 ગુણા)

[24]

27) કલિલ દ્રાવણમાં પ્રકારણનાં પ્રક્રિયાની ઘટના સમજાવો.

[3]

28) પ્રબળ એસિડ-બેઇઝ અને નિર્બળ એસિડ-બેઇઝની તટસ્થીકરણ પ્રક્રિયા દરમ્યાન ઉત્પન્ન થતા ક્ષારનાં આણુસૂત્રો અને દ્રાવણનો સ્વભાવ જણાવો.

[3]

અથવા

28) દ્રાવ્ય, દ્રાવક અને દ્રાવણની વ્યાપ્તા ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

29) આયોડીન યુક્ત ભીતું ન ખાવાથી કઈ ગ્રંથિ પર અસર થાય છે. તે સમજાવો.

[3]

30) ભારતમાં વસ્તી વધારો નિયંત્રિત કરવા માટેનાં વૈજ્ઞાનિક ઉપાયો સમજાવો.

[3]

31) માતાનાં ગર્ભમાં રહેલાં બાળકનું લિંગ નક્કી કરવાની પદ્ધતિ સમજાવો.

[3]

અથવા

31) પ્રાણીઓમાં જોવા મળતા વિવિધ પ્રકારનાં ઉપાર્જિત અને આનુવંશિક લક્ષણો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

32) L.P.G. અને C.N.G. નાં તફાવતનાં ત્રણ મુદ્દા લખો.

[3]

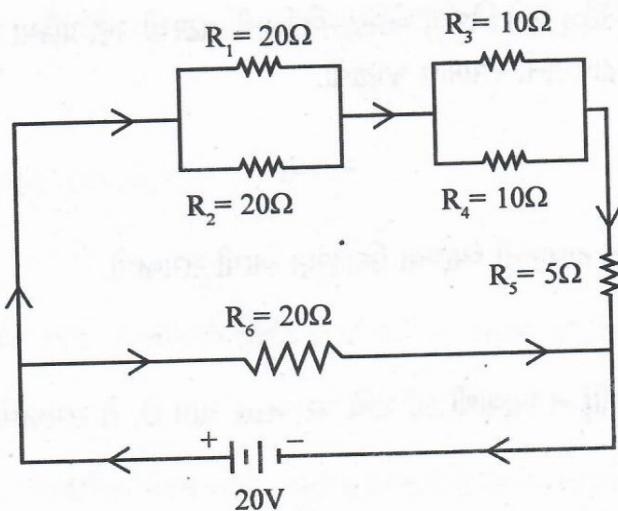
અથવા

32) નેથ્યા, ડીજલ અને ઊંઝળ તેલમાં કાર્બનની સંખ્યા, તાપમાનનો ગાળો અને ઉપયોગો લખો.

33) નીચેની આકૃતિમાં દર્શાવ્યા મુજબ અવરોધો, 20V ની બેટરી સાથે જોડેલા છે, તો

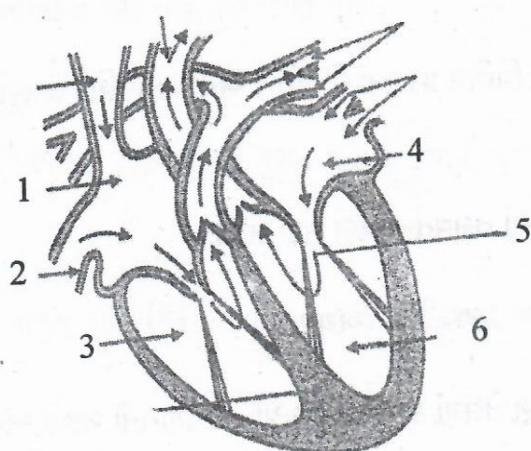
[3]

- 1) પરિપથનો સમતુલ્ય અવરોધ.
- 2) પરિપથમાંથી વહેતો પ્રવાહ શોધો.

34) નીચેની આકૃતિમાં જોઈ તેમાં દર્શાવેલ અનુક્રમ નંબરનાં ભાગોનાં નામ જણાવો.

[3]

વિભાગ - D

નીચે આપેતા પ્રશ્ન નં. 35 થી 39 ના આશરે 90 થી 120 શબ્દોમાં માઝા મુજબ સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેક સાચા જવાબના 4 ગુણ) [20]

- 35) 1) વિદ્યુત રસાયણિક રિડક્ષન કઈ ધાતુઓ માટે કરવામાં આવે છે? તેની ચાર સંજ્ઞાઓ જણાવો?
- 2) એલ્યુમીનાનું વિદ્યુત રસાયણિક રિડક્ષન કરતાં એનોડ અને કેથોડ પર થતી રસાયણિક પ્રક્રિયા સમીકરણ સાથે જણાવો.

[4]

અથવા

35) વ્યવહારમાં ક્ષારણ અટકાવવાનાં કોઈપણ આઠ ઉપાયો ટૂંકમાં જણાવો.

36) સમઘટકતા એટલે શું? પેન્ટેનનાં ત્રણ સમઘટકોનાં બંધારણીય સૂત્રો જણાવો.

[4]

37) પ્રજીવોમાં થતી પોષણ પદ્ધતિ મુદ્દાસર સમજાવો.

[4]

38) DC જનરેટરની આકૃતિ દોરી કાર્યપદ્ધતિ સમજાવો.

[4]

અથવા

38) આપણાં ધરમાં ઉપયોગમાં લેવાતા વિદ્યુત પરિપથને આકૃતિ દોરી સમજાવો.

39) બહિગોળ લેન્સ વડે વસ્તુનું લેન્સથી 80cm દૂર વાસ્તવિક અને ઊલટું પ્રતિબિંબ રચાય છે. જો પ્રતિબિંબનું કદ વસ્તુનાં કદ જેટલું જ હોય તો વસ્તુ અંતર શોધો. અને બહિગોળ લેન્સનો પાબર શોધો? [4]

